

Advies 2023/04

Uitgebracht op vraag van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, §1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Tegengaan van heraansluitingen na schrapping wegens fictieve aansluiting

Samenvatting	1
1 Problematiek	2
1.1 Voorstel	2
2 Advies van het Comité.....	3

Samenvatting

Het Comité brengt een positief advies uit over een ontwerp van koninklijk besluit dat moet voorkomen dat de persoon die een geldboete wegens fictieve aansluiting verschuldigd is, zich aansluit bij een ander fonds dan datgene dat verantwoordelijk is voor de inning van de boete en dit zolang het bedrag ervan niet volledig betaald werd. Hiertoe zal een artikel 9 quater worden ingevoegd in het ARS. Het doel van deze maatregel is het aantal heraansluitingen na een schrapping wegens fictieve aansluiting te beperken en de invordering van boetes voor fictieve aansluiting te verbeteren. Het Comité stelt evenwel een wijziging in de formulering van het nieuwe artikel 9 quater voor.

Aan het Comité wordt voor een ontwerp van koninklijk besluit voorgelegd dat de heraansluitingen na schrapping wegens fictieve aansluiting moet tegengaan en de invordering van de geldboeten wegens fictieve aansluiting moet verbeteren.

1 Problematiek

Bij een fictieve aansluiting sluit iemand zich aan als zelfstandige, zonder een beroepsactiviteit aan te vatten of hiertoe de intentie te hebben. Er wordt van uitgegaan dat het bekomen van een verblijfsrecht van langer dan drie maanden en/of het verkrijgen van bepaalde sociale en/of fiscale voordelen¹ het doel zou zijn van dergelijke fictieve aansluiting². Wanneer de dienst ECL van het RSVZ na controle een fictieve aansluiting vaststelt, wordt het sociaalverzekeringsfonds gevraagd om de aansluiting te schrappen en kan het RSVZ de betrokkene een administratieve geldboete opleggen³.

Vaak gebeurt het dat een persoon van wie de aansluiting geschrapt werd wegens fictieve aansluiting, zich binnen een vrij korte termijn opnieuw als zelfstandige aansluit bij een ander sociaalverzekeringsfonds. In sommige gevallen is het doel van deze nieuwe aansluiting om de uitoefening van een zelfstandige activiteit te bewijzen tijdens het onderzoek van de Dienst Vreemdelingenzaken met het oog op de intrekking of het behoud van het verblijfsrecht en/of de betaling van een administratieve geldboete wegens fictieve aansluiting te vermijden.

1.1 Voorstel

Om de hierboven beschreven problematiek op te lossen, stelt het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan het Comité wordt voorgelegd voor om elke persoon aan wie een administratieve geldboete werd opgelegd wegens fictieve aansluiting⁴ te verhinderen om zich aan te sluiten bij een ander sociaalverzekeringsfonds dan datgene dat belast is met het innen van deze boete, zolang het bedrag ervan niet volledig betaald werd. Hiertoe zal een artikel 9 quater worden ingevoegd in het ARS⁵.

De voorgestelde maatregel moet de opeenvolgende fictieve aansluitingen bij verschillende sociaalverzekeringsfondsen tegengaan en ervoor zorgen dat deze dossiers beter opgevolgd kunnen worden. De maatregel moet bovendien bijdragen tot een betere invordering van administratieve geldboetes wegens fictieve aansluiting.

¹ Zoals het door het OCMW toegekende recht op maatschappelijke integratie of gezinsbijslag

² De problematiek van de fictieve aansluitingen werd door het ABC uitgebreid beschreven in de verslagen 2016/04 'Oneigenlijk gebruik van het sociaal statuut van zelfstandige: problematiek van de fictieve aansluitingen' en 2017/04 'Evaluatie van de AFA-procedure'

³ Het KB nr. 38 voorziet een administratieve geldboete voor elke persoon die een attest van aansluiting bij een sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen vraagt om een verblijfstitel van langer dan 3 maanden te bekomen en voor wie wordt vastgesteld dat hij zich bij dat fonds heeft aangesloten zonder een beroepsactiviteit aan te vatten.

⁴ In toepassing van artikel 17bis, §1bis van het koninklijk besluit nr. 38.

⁵ Koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen

2 Advies van het Comité

Het ABC brengt een positief advies uit over het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit dat de strijd tegen de fictieve aansluitingen en de inning van administratieve geldboetes voor deze inbreuken moet verbeteren.

In zijn verslag 2017/04⁶ 'Evaluatie van de nieuwe AFA-procedure' wees het ABC immers reeds op de problematiek van heraansluiting na schrapping wegens fictieve aansluiting. Om het hoge aantal heraansluitingen te verhelpen, stelde het Comité in zijn verslag voor om na te gaan of het mogelijk was om bijkomende voorwaarden op te leggen wanneer een persoon zich opnieuw aansluit nadat de dienst AFA de beslissing heeft genomen om zijn aansluiting te schrappen. Het ABC is tevreden dat met dit ontwerp van koninklijk besluit aan die ABC-vraag wordt tegemoetgekomen.

Het Comité merkt overigens op dat het in 2018 reeds een vergelijkbaar voorstel verwelkomde⁷.

Het Comité stelt evenwel volgende formulering van artikel 9 quater voor omdat die juridisch meer correct is:

"Art. 9quater. Elke persoon aan wie een administratieve geldboete werd opgelegd in toepassing van artikel 17bis, § 1bis van het koninklijk besluit nr. 38 is ertoe gehouden zich aan te sluiten bij het sociaal verzekeringsfonds dat belast is met het innen van deze geldboete zolang ~~het bedrag van deze geldboete niet volledig betaald werd~~ **deze geldboete verschuldigd en nog opeisbaar is.**"

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 16 maart 2023:

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter

⁶ ABC-verslag 2017/04 'Evaluatie van de nieuwe AFA-procedure', van 28 september 2017, p.26-27

⁷ Advies 2018/18 'Heraansluitingen na schrapping wegens fictieve aansluiting' van 7 december 2018